

สรุปผลการประชุม Codex Alimentarius Commission ครั้งที่ ๓๗
ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

การประชุมครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ๑๓๐ ประเทศ สหภาพยุโรป และองค์การระหว่างประเทศ ๒๘ องค์การ ทั้งนี้ มี Mr. Sanjay Dave จากประเทศอินเดีย เป็นประธาน และ Mr. Samy Godefroy จากประเทศแคนาดา Mrs. Awilo Ochieng Pernet จากสมาพันธรัฐสวิส และ Prof. Samuel Sefa-Dedeh จากประเทศกานา เป็นรองประธาน

ผลการประชุมในประเด็นสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑. คณะกรรมาธิการฯ ให้การรับรองมาตรฐานเพื่อประกาศใช้เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศทั้งสิ้น ๒๘ เรื่อง ประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

๑.๑ มาตรฐานทุเรียนที่ประเทศไทยเป็นผู้จัดทำร่าง

๑.๒ การแก้ไขค่าปริมาณสูงสุด (maximum level: ML) ของตะกั่วในอาหารทารก อาหารสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและอาหารที่มีวัตถุประสงค์พิเศษสำหรับทารก จาก ๐.๐๒ mg/kg เป็น ๐.๐๑ mg/kg ทั้งนี้ ให้ใช้กับผลิตภัณฑ์ในรูปพร้อมบริโภค ทั้งนี้ สหภาพยุโรป นอร์เวย์ อียิปต์ และมาเลเซีย ได้ขอลงบันทึกความไม่เห็นชอบ

๑.๓ ค่า ML ของสารหนูนินทรีย์ในข้าวขัดสีที่ระดับ ๐.๒ mg/kg ทั้งนี้ ประเทศศรีลังกาขอลงบันทึกความไม่เห็นชอบ

๑.๔ เกณฑ์ (performance criteria) สำหรับวิธีวิเคราะห์สารชีวพิษ (biotoxin) ในหอยสองฝา ใน Section I-๘.๖.๑ อย่างไรก็ตามสำหรับวิธีวิเคราะห์ โดย mouse bioassay และ receptor binding assay มีมติให้คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาวิธีวิเคราะห์และชักตัวอย่าง (Codex Committee on Method of Analysis and Sampling : CCMAS) พิจารณาบทวนการกำหนด Type ของทั้ง ๒ วิธีนี้อีกครั้ง ซึ่งประเทศแอฟริกาได้ขอลงบันทึกความไม่เห็นชอบในเรื่องนี้ไว้ นอกจากนี้มีมติให้ CCMAS พิจารณาจัดทำ Performance criteria ให้ครอบคลุม biological method ต่อไปตามข้อเสนอและท่าทีของประเทศไทย

๑.๕ คำแนะนำในการจัดการความเสี่ยงสำหรับยาสัตว์ที่ไม่มีค่า Acceptable Daily Intake (ADI) และ/หรือ MRL สำหรับยาสัตว์ ๘ ชนิด ได้แก่ Chloramphenicol, Malachite green, Carbadox Furazolidone, Nitrofuraz, Chlorpromazine, Stilbenes และ Olaquinox คือ ไม่ใช้ยาเหล่านี้ในสัตว์ที่จะใช้ผลิตเป็นอาหาร

๑.๖ ค่าปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (maximum residue limit: MRL) จำนวน ๓๔๔ ค่า

๑.๗ ขยายขอบข่ายค่า MRLs ของพืชตระกูลส้ม (citrus fruits) ให้ครอบคลุมถึง kumquat (ส้มที่รับประทานทั้งเปลือกได้)

๑.๘ ค่า ML ของวัตถุเจือปนอาหาร จำนวน ๕๔๖ ค่า ซึ่งประเทศไทยได้เคยเสนอความเห็นตามที่ภาคอุตสาหกรรมแจ้งข้อมูลการใช้ ได้แก่ ค่า ML ของ lecithin ที่ ๕,๐๐๐ mg/kg ในนมดัดแปลงสำหรับทารกและสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก ค่า ML ของ mono and di glycerides of fatty acid ที่ระดับ GMP ในกาแฟ และค่า ML ของ ascorbic acid ที่ ๓๐๐ mg/kg ในแป้งสาลี

๒. คณะกรรมาธิการฯ เห็นชอบร่างมาตรฐานในเบื้องต้น (ขั้นที่ ๕) จำนวน ๔ เรื่อง ทั้งนี้ มีเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประเทศไทยและมีเรื่องที่ประเทศไทยสนับสนุนการคัดค้านการรับรองในขั้นที่ ๕/๘ (ประกาศใช้) ได้แก่

๒.๑ ร่างมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตน้ำปลาที่ประเทศไทยและเวียดนาม เป็นผู้ร่าง

๒.๒ ร่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติทางสุขลักษณะสำหรับควบคุมพยาธิตัวกลม (*Trichinella* spp.) ในเนื้อสุกร ซึ่งประเทศไทยสนับสนุนประเทศสหรัฐอเมริกาและละตินอเมริกาในการรับรองร่างมาตรฐานเพียงขั้นที่ ๕ โดยขอให้คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาสุขลักษณะอาหารพิจารณาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ Compartment และ Negligible Risk อีกครั้ง

๓. คณะกรรมาธิการฯ พิจารณาการแก้ไขคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์แล้ว มีมติ ดังนี้

๓.๑ รับรองการแก้ไขขอบข่ายการทำงานของคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาผักและผลไม้ สดที่ปรับข้อความใหม่ให้มีการทำงานร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ โดยไม่เจาะจงว่าต้องเป็นองค์กร United Nations Economic Commission for Europe (UNECE)

๓.๒ เห็นควรให้คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาหลักการทั่วไป (Codex Committee on General Principles : CCGP) พิจารณาการแก้ไขขอบข่ายงานของ CCGP และการแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานในคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์อีกครั้งในการประชุมครั้งต่อไป

๓.๓ รับรองแนวทางการประเมินความเสี่ยงของยาสัตว์เกี่ยวกับการใช้วิธี extrapolation ในการกำหนดค่าปริมาณยาสัตว์ตกค้างสูงสุด (maximum residue limit: MRL) และแนวทางการใช้ concern form เพื่อให้คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขายาสัตว์ตกค้างในอาหาร (Codex Committee on Residues of Veterinary Drug in Foods : CCRVDF) นำไปใช้

๓.๔ รับรองแนวทางการประเมินความเสี่ยงของสารพิษตกค้าง เพื่อให้คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาสารพิษตกค้างตกค้างนำไปใช้ ทั้งนี้ประเทศอาร์เจนตินา บราซิล ชิลี โคลัมเบีย คอสตาริกา เอกวาดอร์ อุรุกวัย และปารากวัย ขอลงบันทึกความไม่เห็นชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ periodic review procedure

๔. ยกเลิกมาตรฐาน ๓ เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นมาตรฐานที่กำหนดใหม่แทนเรื่องเดิม เช่น ค่า MLs ของวัตถุเจือปนอาหาร จำนวน ๘ ค่า และค่า MRLs ของ pesticide จำนวน ๑๐๔ ค่า

๕. ยุติการดำเนินงานกำหนดมาตรฐาน ๓ เรื่อง ได้แก่ การกำหนดค่า MRLs ของ apramycin ในไตของวัว กระบือและไก่ การกำหนดค่า ML ของวัตถุเจือปนอาหาร จำนวน ๑๖๑ ค่า และการกำหนดค่า MRLs ของสารพิษตกค้าง จำนวน ๙ ค่า

๖. อนุมัติการจัดทำมาตรฐาน ๑๘ เรื่อง โดยมีมาตรฐานสำคัญที่เป็นประโยชน์และมีผลต่อประเทศไทยจำนวน ๔ เรื่อง ดังนี้

๖.๑ มาตรฐานพริกไทย ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นควรขยายขอบข่ายให้ครอบคลุมทั้งพริกไทยขาว พริกไทยดำ พริกไทยสีเขียว (พริกไทยอ่อน) และพริกไทยอื่นๆ เช่น พริกไทยสีแดง

๖.๒ การกำหนดค่า MRLs ของ Ethoxyquin ในกึ่งจากการใช้เป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ (feed additive) โดยเห็นชอบให้ CCRVDF เป็นผู้พิจารณา และอนุมัติให้คณะผู้เชี่ยวชาญ FAO/WHO (JECFA) ประเมินความปลอดภัยของ Ethoxyquin ที่ใช้เป็น feed additive สำหรับอาหารกึ่งเพื่อกั้น

๖.๓ การกำหนดค่า total aflatoxin ในผลิตภัณฑ์ถั่วลิสงพร้อมบริโภคและแผนการชักตัวอย่าง

๖.๔ มาตรฐาน processed cheese โดยมีมติตั้งคณะทำงาน (physical working group) โดยมีประเทศนิวซีแลนด์เป็นประธาน และประเทศอุรุกวัยเป็นประธานร่วม เพื่อยกร่างมาตรฐานและเวียนขอความเห็นจากประเทศสมาชิกในขั้นที่ ๓ โดยให้ทำงานผ่านคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขานมและผลิตภัณฑ์นม

(Codex Committee on Milk and Milk Products : CCMMP) แบบติดต่อกันทางจดหมาย (correspondence) ในระยะแรก

๗. เห็นชอบให้ตั้งคณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ (electronic working group) โดยมีประเทศเดนมาร์กเป็นประธาน และประเทศนิวซีแลนด์เป็นประธานร่วม เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะใหม่ผ่านทาง CCMMP หากคณะกรรมการบริหารโคเด็กซ์ ครั้งที่ ๓๘ (ปี ๒๐๑๕) เห็นชอบให้ CCMMP ดำเนินงานอีกครั้ง (reactivate)

๘. เห็นชอบให้ UNICEF ร่วมกับ FAO และ WHO จัดทำ discussion paper เกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานอาหารพร้อมบริโภคสำหรับเด็กขาดสารอาหาร (malnourished children) เพื่อนำเสนอคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาโภชนาการและอาหารเพื่อวัตถุประสงค์พิเศษพิจารณาต่อไปซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของประเทศไทย

๙. เห็นชอบให้ประเทศอียิปต์ ร่วมกับ FAO และ WHO จัดทำข้อเสนอการแก้ไขคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์ในบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการโหวตและผู้แทนที่จะทำหน้าที่รองประธานของโคเด็กซ์เพื่อนำเสนอ CCGP พิจารณาต่อไป

๑๐. คณะกรรมาธิการฯ ได้ลงคะแนนเลือกตั้งประธาน (Chair) และรองประธาน (Vice-chair) ของโคเด็กซ์คนใหม่ โดยจะทำหน้าที่ ๑ ปี (และสามารถสมัครต่อได้อีก รวมไม่เกิน ๓ ปี) เนื่องจากคนที่ทำหน้าที่ในปัจจุบันจะหมดวาระลงหลังการประชุม CAC ครั้งที่ ๓๗ สิ้นสุดลง ทั้งนี้มีผู้สมัครเป็นประธานและรองประธานอย่างเป็นทางการ ดังนี้

ประธาน

(๑) Dr. Samuel Godefroy	จากประเทศแคนาดา
(๒) Mrs. Awilo Ochieng-Pernet	จากสมาพันธรัฐสวิส

รองประธาน

(๑) Mr. Guilherme da Costa	จากประเทศบราซิล
(๒) Dr. Yayoi Tsujiyama	จากประเทศญี่ปุ่น
(๓) Prof. Salah Hussein Abou-Raya	จากประเทศอียิปต์
(๔) Dr. Mahamadou Sako	จากประเทศมาลี

ซึ่งผลการเลือกตั้งโดยการลงคะแนนลับเป็นดังนี้

ผู้ได้รับเลือกเป็นประธาน :	Ms. Awilo Ochieng-Penet	จากสมาพันธรัฐสวิส
ผู้ได้รับเลือกเป็นรองประธาน :	Mr. Guilherme Antonio da Costa Jr.	จากประเทศบราซิล
	Ms. Yayoi Tsujiyama	จากประเทศญี่ปุ่น
	Mr. Mahamadou Sako	จากประเทศมาลี

๑๑. เห็นชอบกับการตีความบทบัญญัติที่ ๕.๑ ในคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์ เกี่ยวกับสมาชิกของคณะกรรมการบริหารโคเด็กซ์ ว่าประธาน (Chair) และรองประธาน (Vice-chair) รวมถึงผู้แทนภูมิภาค (Coordinators) และผู้แทนตามที่ตั้งภูมิศาสตร์ (Geographic representatives) ถือเป็นผู้แทนประเทศ (Delegate) ซึ่งต้องมาจากประเทศที่ไม่ซ้ำกัน ส่งผลให้ผู้แทนจากประเทศญี่ปุ่น (Ms. Yayoi Tsujiyama) ที่ได้รับเลือกให้เป็นรองประธาน ต้องออกจากตำแหน่งผู้แทนภูมิภาคเอเชีย (Coordinator for Asia) ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน และประเทศในกลุ่มเอเชียต้องเลือกประเทศที่จะทำหน้าที่เป็นผู้แทนภูมิภาคเอเชียคนใหม่ ทั้งนี้

คณะกรรมการฯ รับรองให้ประเทศไทยซึ่งได้รับการสนับสนุนจากประเทศในกลุ่มเอเชียด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ให้ทำหน้าที่เป็นผู้แทนภูมิภาคเอเชียแทนประเทศญี่ปุ่น โดยมีวาระ ๑ ปี ตั้งแต่สิ้นสุดการประชุม CAC ครั้งที่ ๓๗ (ปี ๒๐๑๔) ถึงการประชุม CAC ครั้งที่ ๓๘ (ปี ๒๐๑๕) โดยจะต้องทำหน้าที่เป็นประธานและมีประเทศญี่ปุ่นเป็นประธานร่วม (Co-chair) ในการประชุม FAO/WHO Coordinating Committee for Asia (CCASIA) ครั้งที่ ๑๙ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น (เดือนพฤศจิกายน ๒๐๑๔) และทำหน้าที่ผู้แทนของภูมิภาคในการประชุมคณะกรรมการบริหารโคเด็กซ์ คณะกรรมการโคเด็กซ์ และคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาต่างๆ

๑๒. เห็นควรสนับสนุนและให้ความสำคัญกับการจัดสรรเงินทุนให้กับประเทศสมาชิกเพื่อข้อมูล/คำปรึกษาเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific advice)

๑๓. ขอให้เลขานุการโคเด็กซ์จัดเตรียมเอกสารให้ทันเวลาในแต่ละการประชุม และควรเตรียมเอกสารให้ครบทุกภาษาที่โคเด็กซ์ใช้ เพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถพิจารณาให้ข้อคิดเห็นได้ทัน

๑๔. ขอให้ประเทศสมาชิกพิจารณาทางเลือกสำหรับแนวทางการหาทุนเพื่อ scientific advice ที่คณะกรรมการบริหารโคเด็กซ์ครั้งที่ ๖๙ เสนอไว้ ๓ แนวทาง เพื่อพิจารณาอีกครั้งในการประชุม CAC ครึ่งหน้า (ปี ๒๐๑๕)

๑๕. สนับสนุนแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับ Codex Trust Fund สำหรับประเทศสมาชิกใน ๓ รูปแบบ และขอให้ประเทศสมาชิกทบทวนหลักเกณฑ์และออกแบบแนวทางการรับทุนของโคเด็กซ์ที่เหมาะสมกับประเทศต่อไป

รายละเอียดผลการประชุมฉบับเต็ม สามารถดาวน์โหลดได้ที่ <http://www.codexalimentarius.org/meetings-reports/en/?sortingDate=012014>
